

ANGELUS

4 2016 SVERIGES UNGA KATOLIKER

dulklappstips

dulbaka

St: nicolaus

Hej mina kära Angelus läsare!

Vet ni vad Angelus betyder? Jo, det betyder ängel. Och vet ni vem som berättade för Maria att hon skulle föda Guds son? Jo det var ängeln Gabriel.

Efter det blev Maria havande med Guds barn och hennes trolovade, Josef lovade att hjälpa och ta hand om henne och barnet. Just nu är de på väg till Betlehem och vi firar minnet av Jesu födelse på söndag. Hemma hos oss sitter vi uppe och väntar fram tills midnatt den 24 december tills vi önskar varandra en god jul. På juldagen går vi i mässa och besöker släkt och vänner för att önska dem en god jul. Hur gör du och din familj? Kanske gör ni precis som vi?

Oavsett vilka traditioner ni har och hur du och din familj firar jul, så önskar jag och hela SUK er en välsignad jul!

Angelus ges ut av riksförbundet Sveriges Unga Katoliker (SUK). Tidskriften utkommer med fyra nummer per år och skickas gratis till alla förbundets registrerade medlemmar under 13 år.

Angelus skall inte ses som officiell trycksak för den Katolska Kyrkan.

Kontakt:

tidningarna@suk.se

Redaktör och Layout:

Jenny Jansson

Redaktion:

Jenny Jansson

Ansvarig utgivare:

Jessica Moussa

www.suk.se

Johannes Paulus II:s

Pastoralcentrum

SUK

Box 2150,

103 14 Stockholm

Besöksadress:

Brunnsgränd 4, Stockholm

Tryck: Norra Skåne Offset AB,

Hässleholm

ISSN 1653-4549

I DETTA NUMMER

4-7	JULBERÄTTELSEN
8-9	VAD ÄR DET BÄSTA MED JULEN?
10-19	VÄRLDEN FIRAR JUL
20-21	JULFRÅGESPORT
22-23	JULBAKA
24-25	JULKLAPPSTIPS
26-27	RITA DIN EGNA ST: NICOLAUS
28-29	NYÅRSAFTON
30-31	FÄRGLÄGG

#4

JUL

BERÄTTELSEN

För länge sedan bestämde en kejsare som hette Augustus att alla människor skulle betala skatt till honom.

Han bodde i Rom och hans land var väldigt stort. Alla människor måste skattskrivas i den stad eller by där deras släkt kom ifrån. Josef måste därför gå den långa vägen från Nasaret i Gallien till staden Betlehem i Judéen för att skattskriva sig tillsammans med Maria.

Maria väntade barn. Men Josef och Maria var ändå tvungna att resa till Betlehem för att skatteskriva sig.

Du kan läsa om detta i Lukas 2:4-5

När de kom fram till Betlehem fann de att det inte fanns plats för dem på härbärget.

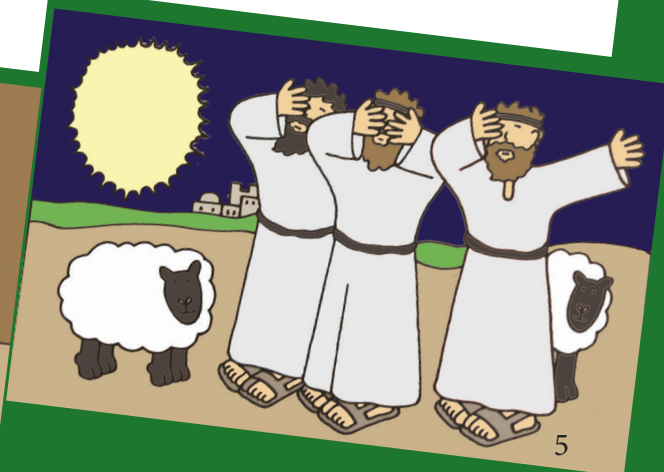
En snäll herre lät dem övernatta i ett stall. Jesus föddes i stallet. Maria lindade in honom och lade honom i en krubba.

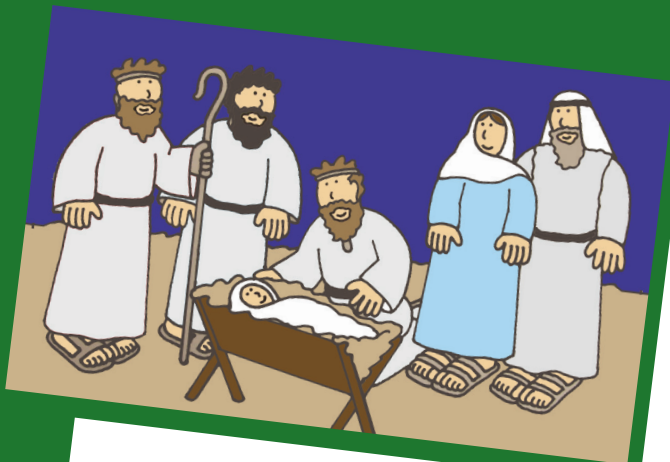
Du kan läsa om detta i Lukas 2:7

På fälten nära Betlehem låg några herdar ute och vaktade fåren när dem plötsligt fick se en av Herrens änglar som stod framför dem.

Du kan läsa mer om detta i Lukas 2:15

Hedarna skyndade sig till stallet
i Betlehem för att träffa
Jesusbarnet. Då berättade dem
för Maria vad änglarna hade
sagt till dem.

Du kan läsa mer om detta i Lukas 2:16-17

I öster tittade några stjärnty-
dare mot himlen. De såg en ny
stjärna på himlen. "Vi måste följa
den stjärnan" sa de.

Du kan läsa om detta i Matteus 2:1-2

Stjärntydarna gav sig iväg på
en lång resa och följde stjärnan
som de hade fått syn på i sitt
hemland.

Du kan läsa om detta i Matteus 2:9-10

När stjärntydarna kom fram till Jerusalem frågade de kung Herodes var de kunde hitta den nyfödde kungen som stjärnan hade visat dem.

Du kan läsa om detta i Matteus 2:7

Till slut hittade stjärntydarna Jesus. De gav gåvor till den nyfödde kungen.

Du kan läsa vad det var för gåvor i Matteus 2:11

En ängel berättade för Josef att Herodes tänkte döda Jesusbarnet. Så Maria och Josef tog med sig Barnet och gav sig till Egypten.

Du kan läsa om detta i Matteus 2:13

Vad är det bästa med julen?

Julen och påskan är de två största högtiderna under året för en katolik. Inför båda högtiderna finns en tid av förberedelse. Innan påsk kallas denna förberedelse för fasta och innan jul kallas den för advent.

Just nu befinner vi oss i slutet av adventstiden och julen med sin stora glädje är alltså snart här. Att då gå till kyrkan och påminna sig om att Gud skickade sin son, Jesusbarnet, till jorden för att han älskar oss jättemycket är viktigt.

Man kan säga att vi firar hans födelsedag precis som du firar din. Hur man firar Jesu födelsedag, jul, kan vara lite olika beroende på vart i världen man bor men många går på midnattsmässan och umgås med sin familj. Men det som är viktigast att komma ihåg och som alla katoliker i hela världen har gemensamt är att julen faktiskt handlar om Jesu födelse och inte bara tomten eller Kalle Anka.

HUR VÄRLDENS OLIKA LÄNDER **FIRAR JUL!**

I Sverige börjar vi julfirandet redan på julafton. Det beror på att helgen börjar klockan sex kvällen före helgdagen enligt gammal tideräkning. I många församlingar är det julbön eller samling vid julkrubban för barnen på julafton.

JULDAGEN 25 DECEMBER

Natten mellan julafton och juldagen kan du fira midnattsmässa i många kyrkor. Den kallas också för änglarnas mässa, eftersom julevangeliet berättar att änglarna sjöng av glädje när de lämnade bud till herdarna om Jesu födelse. Tidigt på juldagens morgon firas julotta. Den kallas också morgonrodnadens mässa eller herdarnas mässa. På förmiddagen på juldagen firar vi också gudstjänst.

ANNANDAG JUL 26 DECEMBER

Annandag jul handlar bibeltexterna som läses i kyrkan om den heliga Stefanos. Han var den första martyren, alltså den första kristna som dödades för sin tro.

JULTOMTEN EN GIVMILD ÄRKEBISKOP

Jultomten i Sverige är en blandning av den gamla gårdstomten och ärkebiskop Sankt Nikolaus. Han levde i slutet av 200-talet, var känd för sin givmildhet.

GRANAR SKYDDADE MOT FARLIGHETER

Långt innan det blev vanligt med julgranar inomhus i Sverige ställdes många granar vid ytterdörren. Granarna var kvistade och hade bara en granruska kvar i toppen. Granarna var ett tecken på julfrid men också ett skydd mot farliga makter.

SYDAMERIKA

VENEZUELA. Julen firas inte bara till åminnelse av Jesu födelse, utan det är Jesusbarnet självt som ger julklapparna, inte tomten.

Man börjar julfirandet den 16 december med att fira mässa tidigt varje morgon. Men den 24:e, som är föremål för huvudfirandet, så hålls mässan på kvällen, och sedan går man hem och äter julfika.

Julfirandet avslutas efter den 6:e januari, då man högtidlighåller minnet av de tre vise männens besök i krubban.

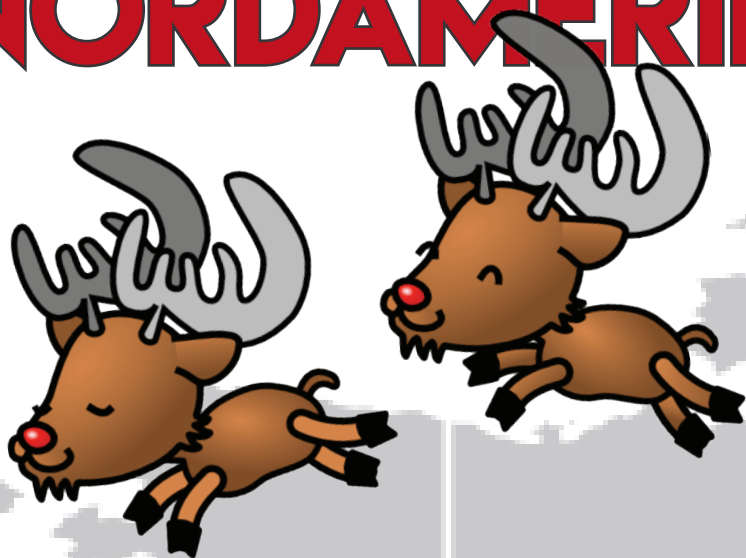
BOLIVIA Julen i Bolivia börjar lite senare än vad den gör i Sverige. Här är det nämligen först på julafton som julfirandet börjar på riktigt. Firandet håller sedan igång till trettondagen, som infaller den sjätte januari.

Precis som vi andra katoliker går bolivianerna till midnattsmässa som hålls under juldagsnatten. Den är fylld med sånger, dikter och musik. Strax innan den börjar brukar många, särskilt de yngre, tycka om att smälla smällare och skicka upp fyrverkerier som lyser upp den mörka natthimlen.

När mässan är slut, brukar släkt och familj samlas hos någon för att äta julfika. Enligt traditionen äter man picana, som är en soppa/gryta som är gjord på kyckling, lamm och fläsk. De flesta väljer att fira julhelgen utan att köpa presenter till varandra. Snarare är det vanligare att man ger varandra någon liten julklapp på trettondedagen, medan man hyllar de vise männen som kom med presenter till Jesus.

NORDAMERIKA

KANADA Det finns en väldigt stark tradition som uppstod efter Halifax-explosionen år 1917. Två fartyg kolliderade nära hamnen och ett av dem var ett lastfartyg med explosiva sprängmedel avsedda för krig i lasten. Det blev en enorm explosion och Boston var med och gav stor assistans efter katastrofen. Därför har man sedan dess varje år valt ut den allra största och finaste julgranen och skänkt den till Boston som tack för den behövliga hjälpen. Julen i Kanada firas normalt under tolv dagar. Mellan 26:e december och 6:e januari. Många kanadensare öppnar sina julklappar på julafton, precis som vi ofta gör i Sverige, men till skillnad från många andra länder där man ofta öppnar dem på juldagen.

Kanadensiska barn tror självklart på tomten, och de har ju även förmånen att kunna säga att tomten bor i deras land. En vanlig jultradition i Kanada är kakbaks-fester. Då samlas familjerna och alla har då med sig ett eget recept på julkakor som de bakar tillsammans. Kyckling eller skinka är det allra mest vanliga att äta till julmiddagen, men det finns vissa undantag. I till exempel sydvästra Nova Scotia så är det väldigt vanligt att man äter hummer till middagen. Hummer fiskas nämligen i stor skala utanför kusten vid Nova Scotia.

USA Jultraditionerna i USA är ganska lika de som vi har i Sverige. Dock finns det ingen riktigt typisk amerikansk jul eftersom att USA består av folk från så många olika länder som långt tillbaka i tiden invandrade till USA.

I Alaska är det till exempel vanligt att pojkarna och flickorna går från hus till hus och sjunger julsånger, samtidigt som de har med sig en symbol av en stjärna som ska symbolisera Jesu födelse.

I Washington D.C har man traditionen att dekorera en jättelik julgran med dekorationer och ljus som presidenten sedan tänder genom att trycka på en knapp vid en speciell ceremoni.

På Hawaii så startar julen med att en båt som man kallar "Christmas Tree Ship" kommer till ön men en stor last av olika julgrejer, bland annat julgranar. Santa Claus kommer också med samma båt. I Amerika så består den traditionella julfestmiddagen oftast av grillad kyckling med olika grönsaker och såser. Gås, anka, och skinka är också populärt att äta till middag på jul, och tranbärssås har man ofta till middagen.

TYSKLAND. Många av de traditioner och seder som vi i Sverige bygger vårt julfirande omkring kommer faktiskt ursprungligen från Tyskland. Det sägs till exempel att både lussekatter och pepparkakshus är tyska traditioner. Att ta in en julgran i huset är en annan tysk tradition som vi i Sverige har omfamnat. Det var även i Tyskland som man startade seden med att klä julgranen. Julgranen är en symbol för fruktbarhet, god hälsa och framgång. På områden som ursprungligen varit katolska börjar man fira jul redan den 11 november, då man firar Martinstag efter helgonet Martin av Tours. Den 6 december firas Nicolaustag efter Sankt Nikolaus, den tyska julgubben. I många hem delas julklapparna på julafton ut av Jesusbarnet.

EUROPA

KROATIEN. På St. Lucias dag, den 13 december planterar man vetefrön hemma och förbereder grönska som dekoration för hus och bord. Den traditionen har sina rötter i tiden före Kristus för att få välsignelse och bra skörd. När man planterar vetefrön så sätter man också in ett ljus i mitten som man tänder på Julafton och man omringar växten med röd remsa, färgen som är del av den Kroatiska flaggan. Enligt folktron väntar ett lyckosamt år om groddarna tagit sig väl och stråna vuxit sig långa. Traditionen påbjuder att stråna och groddarna ges till fåglarna efter jul då det "heliga" julvetet inte bör kastas i soptunnan.

UNGERN. Vissa familjer följer den gamla traditionen och hålla dekorerad julgran en överraskning för barnen, som tror att den har väckts av änglar som berättas av de folksagor. Barnen ska gå in i rummet där julgranen hålls, först efter att de hör de små träd klockor ringer. Barnen tycker sedan sina gåvor hängande från granen, med små etiketter med sitt namn, för att hjälpa dem att identifiera sina gåvor. Familjemedlemmarna sjunger julsånger och öppnar sina presenter. Det är också vanligt i Ungern för små barn att skriva eller rita en lista över önskemål, som de vill i Santa att bevilja dem. Listan är läggas på sina fönster på kvällen, så att Santa kan se dem.

ITALIEN. Perioden mellan den 17:e och 25:e december kallas för Novena, vilket helt enkelt syftar på de nio (nove) dagarna fram till och med juldagen. Under den perioden knackar barnen dörr, sjunger julsånger och läser verser. I många katolska länder symboliserar det här hur Josef och Maria letar husrum för natten. Julen brukar avslutas den 6 januari, när "la Befana" kommer med gåvor till barnen. Enligt traditionen skulle hon ha följt med de tre vise männen. Först var hon för upptagen och följde inte med. Men när hon var färdig med sina arbetsuppgifter försökte hon hinna ikapp de tre vise männen men hittade dem inte. I stället började hon dela ut gåvor till alla barn hon mötte.

OCEANIEN

För Australiensarna så är julen den största högtiden på hela året. Där får skolbarnen hela sex veckors lov och många företag stänger sina kontor och har ledigt från julafton fram till den 26:e januari. Precis som i de flesta andra länder så är julgranen en viktig del av julen. Den sätts normalt upp i början på december och dekoreras med en rad olika hängande dekorationer, där den vanliga julkulan ofta dominerar. Jultomten kommer under natten mot juldagen ner genom skorstenen, lämnar alla julklappar och äter paj och tar något att dricka som familjen ställt fram åt honom på kvällen. Den traditionella julmiddagen har i alla fall länge varit grilla biff eller lamm med bakad potatis följt av pumpapaj eller plommonpudding. Dock så är kall kyckling med tranbärssås eller med äppelsås numera de mest populära julmiddagarna. Anledningen till det är värmen. I Australien så infinner sig ju högsommaren under det som är vår vinter, och därför tycker många det är bättre att få äta något kallt om det är väldigt varmt.

AFRIKA

GHANA. Julfirandet i Afrika skiljer sig en del från vårt eget julfirande. Julen i Ghana handlar väldigt mycket om att gå i kyrkan, lyssna på prästen som predikar samt sjunga julsånger. Ghana är ett land i Afrika där det är väldigt vanligt att man samlas och sjunger julsånger tillsammans under december månad. Dock så är utbyte av julkappar i Afrika inte lika vanligt som i de flesta andra länder. Ghana är ju ett ganska fattigt land, och långt ifrån alla har råd att köpa julkappar, deras glädje är att hylla Jesu födelse, gå och sjunga i kyrkan. Förutom att gå i kyrkan så är juldagen tillsammans med familj och vänner den mest populära jultraditionen i Ghana. Lamm eller biff är vanligt som huvudrätt men kyckling är också vanligt, och pudding gjord av plommon är populärt att ha till efterrätt. I Ghana är det dessutom ett måste med "Okra Soup" på julen. Det är en soppa gjord på gröna grönsaker, biff och fisk.

KENYA. Religionen och kyrkan är mycket central i julfirandet och kenyanerna spenderar många timmar i kyrkan, men också i köket! Ni kanske förstår nu varför kenyaner gillar julen! Det är också ballonger och julgränar överallt och glädjen över högtiden är uppenbar. Under juldagen spenderas nästan hela dagen i kyrkan. Där firar man framförallt Jesu födelse och vi börjar på kvällen och firar till långt in på småtimmarna. Dagen efter så hittar man Kenyanerna i kyrkan igen där de spenderar tiden på kyrkbänken lyssnades på predikan från Fader. Mässan är vanligtvis ganska kort men det är det som sker efter som de flesta ser fram emot mest. Då har man en

FILIPPINERNA Traditionellt sett, börjar firandet av julen redan vid september, man börjar höra julsånger på radio och precis överallt. Det sätts upp vackra juldekorationer och ljus överallt på stan och i varje hem. När julen kommer så är det julfester för barn, föräldrar, anställda på företag. Då njuter man av ledigheten, spelar spel, dansar, sjunger, och äter. Man tackar Vår Herre och man är riktigt tacksam för tillfället att fira födelsen av vår frälsare Jesus Kristus och vi ber tillsammans. På Filippinerna firar vi juldagen. Då gör vi mat enligt filippinsk tradition, vi ber och vi samlar hela släkten för att äta tillsammans, titta på fyrverkerierna och ge julklappar.

IRAK. Det var först under 2008 att julen först observerades som en officiell helgdag i Irak. Julen är inte en stor fest i Irak, eftersom det är i huvudsak en muslimsk dominerade land. Julgranar är sällsynta, men utflykter, även fyrverkerier och fester under jultiden är mer vanliga.

ASIEN

SYDKOREA är det enda ostasiatiska landet där julen är en nationell högtid. Kyrkorna ordnar julmässa och gudstjänst under julafton och juldagen. Ofta har man ett julspel, vilket särskilt brukar uppskattas av de unga. På julafton erbjuder ofta restauranger speciella julmenyer. Dansgolven kläs i röda mattor för att ge rätt stämning. På gatorna går tomtar runt i röda eller blåa dräkter.

1

Hur fortsätter
textraden:
"Rudolf med
röda mulen..."

2

Vem är chaufför
till Musses
husvagn på
julafton?

3

Hur många var
de vise männen
som kom till
Jesubarnet?

4

Vilken krydda ger
lussebullarna sin
speciella smak?

5

I vilken stad
föddes
Jesubarnet
på juldagen?

6

Vad kallas den
tredje dagen i
julhelgen, den
26 december?

7

Hur länge varar
julen enligt en
känd julvisa?

12

I vilket land
kommer jultomten
genom skorstenen
och lägger julklappar
i en strumpa?

Vad heter
"God jul"
på
engelska?

11

Vad har man
ovanpå julsinkan
då man
griljerar
den?

10

Vilken julkrydda är
det man sticker i
en apelsin för
att den ska
dofta gott?

9

Hur fortsät-
ter visan "Nu
tändas tusen
juleljus..."

8

Jul

FRÅGESPORT

Hur många
söndagar är det
i advent?

13

Vilket
julgodis
rimmar på
"säck"?

23

Vad heter
tomte på
engelska?

14

Vad hade Staffan
för jobb?

22

Vad brukar
man
stoppa i
glöggen?

15

Vem
har röd
mule?

21

Vilken typ av gröt
brukar man
äta till julen?

16

Varför firar vi jul?

24

Vad kallas
en klassiska
julrätt som varvar
potatis, lök och ans-
jovis i en gratäng?

20

Vad hette Jesus
föräldrar?

17

Vad kallas det
mörka bröd med
russin i som man
brukar äta på
julen?

18

Hur kallt ska
det vara ute
för att det ska
snöa istället för att
regna?

19

JUL

CAKE POPS P HAVREBOLLAR

ROCKY ROAD

Ingredienser

Portioner: ca 15 bitar
100 g mörk choklad 70 %
1 msk smör
2 dl minimarshmallows
1 dl rostad kokos
1/2 dl rostade salta jordnötter

Så här gör du

Börja med att klä en liten form, ca 10x10 cm (för 15 bitar) med plastfilm. Smält choklad och smör över vattenbad under omrörning. Blanda ner övriga ingredienser och häll upp chokladsmeten i formen. Låt stelna i kylskåp. Skär upp i bitar och njut.

Ingredienser

100 g mjukt smör
1 1/2 dl strösocker
3 dl havregryn
1 tsk vaniljsocker
3 msk kakao av god kvalitet
2 msk kallt kaffe
300 g mörk kvalitetschoklad 70 %
Valfritt strössel

Så här gör du

Blanda smör, strösocker och havregryn i en bunke. Blanda i vaniljsocker och kakao, tillsatt sist kallt kaffe. Forma till bollar runt en pinne och låt dem stela i kylan. Smält chokladen på låg värme i vattenbad (i en skål över kokande vatten). Ta ut havrebollarna och doppa dem i smält choklad och strö över strössel.

BAKA

MARSHMALLOWS MED Ingredienser POLKAKROSS

Receptet gäller för 60 st

2 msk gelatinpulver

1 dl vatten

4 dl strösocker

1½ dl vit sirap

3 msk vatten

75 g krossade polkagrisar

röda hushållsfärger

olja till formen

florsocker

Gör så här:

Blanda gelatinpulver och vatten i en skål och låt stå 10 min. Blanda socker, sirap och vatten i en kastrull. Koka upp och låt koka 1½ min. Rör om några gånger. Häll gelatin och den heta sockervätskan i en stor vispskål. Vispa på låg fart tills gelatinet löst sig. Vispa sedan på högsta effekt 10-15 min. Tillsätt krossade polkagrisar på slutet och ev ett stänk hushållsfärg allra sist. Lättast går det att vispa i en degblandare med visp. Använder man elvisp går det lättare om man höjer och sänker vispen mot slutet. Pensla en form, ca 20x20 cm, och en slickepott med lite olja. Häll smeten i formen med hjälp av slickepotten. Täck över med plastfilm och låt stå i minst 3 tim, gärna längre. Klipp eller skär skummet i små bitar och rulla dem i florsocker. Förvara i väl försluten plastpåse.

JULKLAPPS

A close-up photograph of a hand holding a black marker, drawing a large, stylized letter 'H' on a piece of white paper with a faint grid. The paper is placed on a green surface. The word 'JULKLAPPS' is written in large, white, bold, outlined letters across the top of the image.

Köp enfärgade disktrasor.
Måla på dem med
textilpennor eller använd
flytande textilfärg.

1.... heter en helt vanlig ren. 2. Långben. 3. 3 vise män. 4. Saffran. 5. Betlehem. 6. Annandag jul.
7. Påska, men det är inte sant för däremellan kommer fasta. 8. På jordens mörka rund. 9. Nejlika.
10. Senap och ströbröd. 11. Merry christmas. 12. Australien. 13. 4. 14. Santa claus. 15. Russin och
mandel. 16. Risgrynsgröt. 17. Maria och Josef. 18. Vörtbröd. 19. 0 grader. 20. Janssons frestelse.
21. Rudolf. 22. Stalledräng. 23. Knäck. 24. Vi firar Jesu födelse.

TIPS

Slå in julgodis i fina påsar och ge bort. Tips på julgodis finner ni i uppslaget innan.

Du kan enkelt göra egna personliga ljus genom att måla på vanliga stearinljus.

Du använder dig av vattenfärger och tvål. Tvålen gör så att färgen fäster på ljuset.

Blöt upp vattenfärgen. Doppa sedan penseln i flytande tvål eller pensla lite på ett vanligt badrumstvål. Ta sedan färg på penseln och måla!

Detta kan även små barn göra och skapelserna kan bli uppskattade presenter.

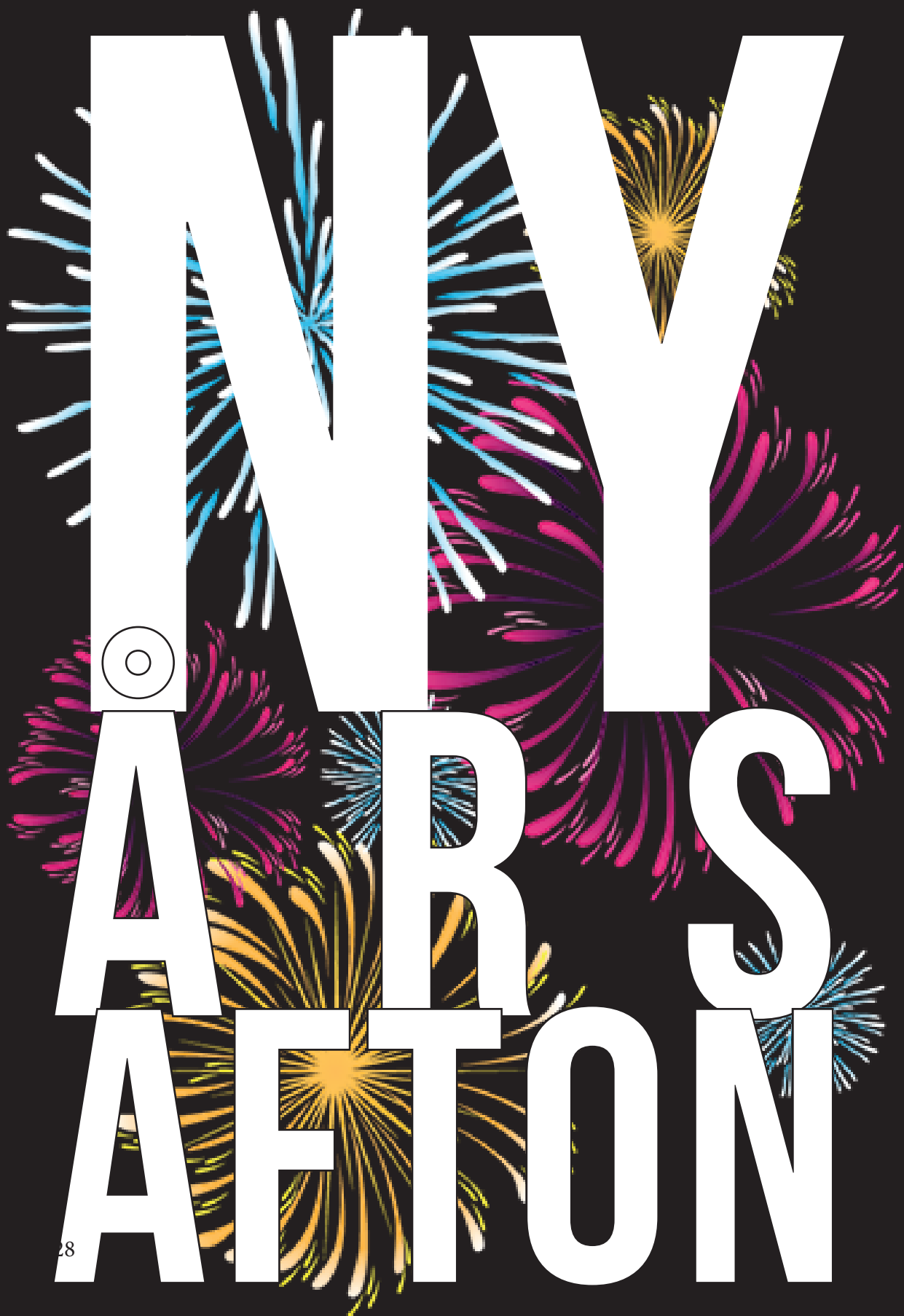

Rita din țina

St: nikolaus

Som Ni vet är Katolska Kyrkan en universell kyrka och den finns verkligen överallt, på alla kontinenter. Det kunde ni ju läsa i början av tidningen. Det är alltså mycket olika hur katoliker firar nyår.

Här i Sverige finns katoliker från ett hundratal olika länder, från jordens alla hörn och alla har sina traditioner för nyårsfirande. När man har fått ett nytt hemland blir det efter en tid, speciellt om man har barn, en blandning av de olika traditionerna.

Gemensamt är dock att man gärna vill gå till kyrkan. I den katolska helgonkalendern firas den 31 december påven Sylvester I som levde på 300-talet. Nyårsnatten brukas i katolska länder kallas för Sankt Sylvesters natt.

På Nyårsdagen firar man en mässa till Jungfru Marias ära. En del präster firar denna mässa redan på Nyårsafton. Den firas i vitmässhake, ibland med ett Maria-emblem av något slag.

POSTTIDNING **B**

Avsändare:

Johannes paulus II:s
pastoralcentrum, SUK
Box 2150
10314 Stockholm

■ ■ **ÄR DU MEDLEM I SVERIGES UNGA KATOLIKER?**

På vår hemsida
WWW.SUK.SE
kan du bli medlem
gratis!

Alla medlemmar under
13 år får Angelus
gratis hem i brevlådan.

Be någon vuxen om hjälp och bli
medlem redan idag. Glöm inte att
förnya medlemskapet varje år!